

Obraz: „Tonące galeony”

NUMER INWENTARZA:

CMM/SM/450

TYTUŁ:

Obraz: „Tonące galeony”

AUTOR:

Claes Claesz Wou (1592–1665)

CZAS POWSTANIA:

I poł. XVII w.

WYSOKOŚĆ:

52,2 cm

SZEROKOŚĆ:

92,0 cm

WŁAŚCICIEL:

Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku

SŁOWA KLUCZOWE:

statki żaglowe, galeony, sztorm

MIEJSCE POWSTANIA:

Amsterdam

MIEJSCE POZYSKANIA:

Zakup od osoby prywatnej z Płocka

MATERIAŁ:

deska, farby olejne

TECHNIKA:

malarstwo olejne

MAT. I TECH. OPISOWO:

olej na desce

DZIAŁ:

Sztuki Marynistycznej

LOKALIZACJA:

wystawa

OPIS:

Kompozycja przedstawia statki pod holenderską banderą miotane gwałtownym sztormem. Krajobraz ogranicza się do nieba i morza odgradzonych znacznie obniżoną linią horyzontu, po prawej na pierwszym planie piętrzą się złowieszcze skały. Sztormowe fale miotają statkami, ciskając je na skały lub grożąc rychłym o nie rozbiciem. Nad całością dominuje pociemniałe niebo przykryte ciężkimi chmurami. Dramaturgię kompozycji wzmacniają silne kontrasty bieli na grzywach fal i gdzieniegdzie na niebie z ciemnobrunatną, niemal czarną barwą morza i nieba. W wieku XVII powszechne było przekonanie, że nawet prozaiczne zdarzenia i zjawiska przyrody niosą w sobie część uniwersalnej prawdy, którą Stwórca pragnie przekazać ludziom. Malarskie i graficzne przedstawienia o niekiedy bardzo skomplikowanej symbolice były bardzo modne w całej Europie tego czasu. Taki charakter ma też omawiany obraz. Można w nim

upatrywać metaforę ludzkiego losu, pełnego wzlotów i upadków, wzburzone fale morskie symbolizować miały zmienne koleje Fortuny. Takie alegorie mają źródła jeszcze w tradycji literackiej starożytności, a szczególnie w dziełach Homera i Wergiliusza. Zwłaszcza opis żeglugi Odysa był tematem, do którego nawiązywali europejscy artyści od czasów starożytnych. Nierzadko funkcjonował on w kontekście religijnym, stanowiąc metaforę niebezpieczeństw czyhających na wiernych w grzesznym świecie. W takim ujęciu skały po prawej symbolizują groźbę śmiertelnego grzechu lub wręcz potępienia wiecznego. Jednakże statki w sztormie nie musiały symbolizować jedynie losów indywidualnych osób. Alegoria wyrażana za ich pośrednictwem mogła odnosić się także do losów zbiorowości, jaką jest np. państwo. Republika Zjednoczonych Prowincji od zarania swego istnienia przeżywała dramatyczne starcia z przeciwnikami zewnętrznymi. Samo jej powstanie wiązało się z długotrwałym i naznaczonym niebywałym okrucieństwem konfliktem zbrojnym z Hiszpanią. W XVII w. wywijały się też starcia z państwami, z którymi Holandia rywalizowała w koloniach. W tych warunkach raz po raz powstawały dzieła plastyczne mające ostrzegać przed nadciągającą katastrofą nawy państwowej. Obrazy takie jak omawiany tutaj doskonale spełniały tę rolę. Na korzyść takiej interpretacji przemawia fakt, że zagrożone rozbiciem statki noszą banderę holenderską.

CKWS
CENTRUM KONSERWACJI
WRAKÓW STATKÓW

NARODOWE
MUZEUM
MORSKIE
w Gdańsku

WIRTUALNE
MUZEUM
MORSKIE

Copyright © 2016 Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku. Niektóre prawa zastrzeżone

ISLAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY

KONSERWACJA
I REWITALIZACJA
DZIEDZICTWA
KULTUROWEGO

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Projekt Centrum Konserwacji Wraków Statków wraz z Magazynem Studyjnym w Tczewie – budowa infrastruktury kultury Narodowego Muzeum Morskiego w Gdańsku.

WSPARCIE UDZIELONE Z FUNDUSZY NORWESKICH I FUNDUSZY EOG, POCHODZĄCYCH Z ISLANDII, LIECHTENSTEINU I NORWEGII, ORAZ ŚRODKÓW KRAJOWYCH.
[POLITYKA PRYWATNOŚCI](#)